
Bestyrelsens årsrapport 2014

Bestyrelsens arbejde

Finn R. Larsen tiltrådte som ny formand for Akademikerne den 1. januar 2014. I Finns første formandsår har bestyrelsens arbejde været præget af en række principielle diskussioner. Bestyrelsen har således gennemført diskussioner på Akademikernes centrale politikområder – beskæftigelsespolitik, erhvervs politik, uddannelses- og forskningspolitik, psykisk arbejdsmiljø, m.fl. – for at styrke grundlaget for Akademikernes ageren i det politiske og offentlige rum.

Bestyrelsen har herudover taget hul på en større diskussion om Akademikernes strategi i de kommende år i lyset af den samfundspolitiske/økonomiske udvikling – herunder ikke mindst de udfordringer og muligheder, som den øgede globalisering giver et land med Danmarks økonomiske og samfundsmæssige struktur.

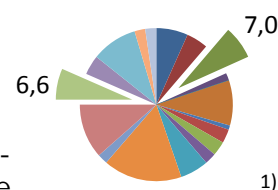
En særlig dimension i strategidiskussionen har været de ændringer i Akademikernes fremtidige indflydelsesmuligheder, der bl.a. følger af LO- og FTF-organisationernes pågående fusionsdrøftelser.

Bestyrelsen har også løbende fulgt med i arbejdet i Akademikernes udvalg. På uddannelses- og forskningsområdet har Forsknings- og uddannelsesudvalget (FUU) løbende haft indspil til bestyrelsens drøftelser, og på det private område har Privatsektorudvalget (PSU) påtaget sig opgaven med at formulere en erhvervsstrategi, der kan danne fundament for Akademikernes ageren på det erhvervspolitiske område med deraf følgende konsekvenser for beskæftigelsespolitikken, uddannelsespolitikken og forskningspolitikken.

Bestyrelsen ser i det hele taget samtænkning af Akademikernes centrale politikområder som den centrale udfordring og mulighed for den fremtidige politikskabelse.

Erhvervsområdet

Udviklingen af det danske samfund er afhængig af, om det danske erhvervsliv kan klare sig i den internationale konkurrence. Akademikerne har i 2014 arbejdet på at fremme forståelsen for, at en erhvervs politik, der satser på udbygning af viden og kompetencer i det private erhvervsliv – herunder ikke mindst de små og mellemstore virksomheder, er nødvendig. Gennem en sådan politik ville man både kunne udnytte den investering i forskning og uddannelse, der har været gjort i de tidligere år, og man ville kunne fremme en omlægning af den danske økonomi til gavn for en højere beskæftigelse og en mere robust økonomisk vækst. Et centralt bidrag til denne politik er en målrettet indsats for beskæftigelse af flere akademikere i små og mellemstore virksomheder, bl.a. gennem Akademikerkampagnen og en række initiativer på iværksætterområdet.

1) Lagkagerne angiver, hvor stor den del af Akademikernes ressourcer, der i en 2-ugers periode i efteråret 2014 har været anvendt på det pågældende område, jf. side 8 og 9.

På resultatsiden kan det bl.a. ses, at det igen er lykkedes at opnå finanslovsfinansiering af Akademikerkampagnen i 2015, at reformen af beskæftigelsesindsatsen i langt højere grad end tidligere tager udgangspunkt i virksomhedernes behov (efterspørgselssiden), og at universiteternes fokus på kandidaternes beskæftigelse i det private erhvervsliv (specielt små og mellemstore virksomheder) er blevet voldsomt skærpet.

Akademikernes massive lobbyindsats for en vækstpilot har medført, at rationalet bag vækstpiloten anerkendes af alle folketingets partier. Ligeledes oplever Akademikerne, at der ikke længere stilles spørgsmål ved udsagnet om, at ansættelse af en AC'er i en SMV fører til vækst og nye arbejdspladser til en bred gruppe af medarbejdere. Grundlaget for, at politikerne beslutter at etablere en vækstpilot, er dermed skabt. Konkret har Venstre i deres forslag til finansloven 2015 medtaget en landdistrikts vækstpilot, ligesom erhvervs- og vækstministeren på et møde med Akademikernes formand har tilkendegivet, at han vil se på muligheden for at få en vækstpilot med i en kommende vækstplan.

Akademikerne har i 2014 opprioriteret arbejdet med universitetsbykommunerne og de regionale vækstfora, da disse to aktører vurderes som afgørende aktører for den vækstskeabelse, der kan åbne nye akademikerjobs. Akademikerne har i 2014 samlet opbakning og samarbejdspartnere i Region Hovedstaden og Region Nord til to store regionale projektansøgninger, der skal løfte vidensniveauet i SMV'erne.

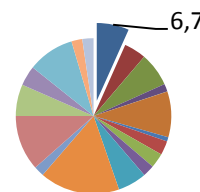
Generelt er det bestyrelsens vurdering, at den førte politik i højere grad end tidligere afspejler en forståelse for nødvendigheden af at styrke kompetenceudviklingen for små og mellemstore virksomheder, men det er også bestyrelsens vurdering, at en fortsat indsats på området er nødvendig.

Beskæftigelsesområdet

Beskæftigelsessystemet er blevet reformeret i 2014. Grundlaget for reformen flugter på mange måder Akademikernes prioriteringer. Der sigtes således mod, at indsatsen skal være mere individuelt orienteret, og at virksomhedernes behov (efterspørgselssiden) i langt højere grad sættes i fokus. Også den organisatoriske tilrettelæggelse af beskæftigelsesindsatsen med færre beskæftigelsesregioner flugter med Akademikernes indspil til reformen.

Den foreløbige implementering af reformen er dog på mange måder skuffende. Beskæftigelsessystemets – gennem mange år oparbejdede – tradition for bureaukratiske og procesbaserede værktøjer medfører, at den reelle individualisering i indsatsen vanskeliggøres.

Herudover bærer implementeringen præg af, at værkstøjskassen for jobcentrene i relation til ledige akademikere begrænses væsentligt. Samlet set, er det bestyrelsens vurdering, at indsatsen på det regionale

niveau må skærpes for at se, om det af denne vej er muligt at få styrket indsatsen overfor andet end det traditionelle LO-arbejdsmarked.

Det er bestyrelsens vurdering, at der generelt er behov for at styrke forståelsen for, at også beskæftigelsessystemet kan være en aktiv med-spiller i arbejdet for vækst- og jobskabelse, der kan styrke Danmarks udviklingsmuligheder.

I 2014 nedsatte regeringen en Dagpengekommission. Akademikerne har mange interesser i kommissionens arbejde. Det vil således være centralt at fastholde dimittendsatsen som forsørgelsesgrundlag for nyuddannede. Herudover vil det være vigtigt at sigte mod et højere ydelsesniveau – i hvert fald i den første del af en ledighedsperiode – og det vil være vigtigt at forkorte genoptjeningskravet. Også på den mere tekniske bane er der problemstillinger, der vil berøre både akademikere og ikke mindst de akademiske a-kasser. Der bør sigtes mod et koordineret forløb med a-kasserne på det akademiske arbejdsområde samt med de øvrige hovedorganisationer.

Arbejds miljøområdet

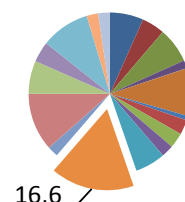
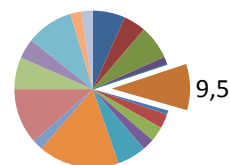
Akademikerne har tidligere besluttet at foretage en politisk opprioritering af indsatsen vedrørende psykisk arbejdsmiljø. I forbindelse med Ingeniørernes og Landinspektørernes genindtræden i Akademikerne blev det besluttet også at opprioritere den sekretariatsmæssige indsats vedrørende det psykiske arbejdsmiljø. Aktivitetsniveauet i det Arbejds miljøpolitiske Udvalg (AMPU) og Akademikernes deltagelse i Arbejds miljørådet har derfor været højt i 2014. Akademikerne har således fået en plads i Arbejds miljørådets forretningsudvalg.

Som et fundament for den fremtidige arbejdsmiljøindsats er der endvidere gennemført en meget stor spørgeskemaundersøgelse med 27.000 respondenter blandt de akademiske faggrupper. Ved årsskiftet 2014/15 er undersøgelsens resultater stadig under bearbejdning, men forventningerne til analysens resultater er fortsat høje.

Ved de offentlige aftaleforhandlinger i starten af 2015 har det været Akademikernes ønske, at det psykiske arbejdsmiljø fik en høj profil i lønmodtagersidens krav til modparterne. Dette er lykkedes, og det må forventes, at der i det endelige forhandlingsresultat vil være aftaler, der betyder en opprioritering af indsatsen for et bedre psykisk arbejdsmiljø på de offentlige arbejdspladser.

Det offentlige forhandlingsområde

Aktiviteten på det offentlige forhandlingsområde i 2014 har været præget af en fortsat dialog med modparten om implementering af arbejdstidsaftalerne på undervisningsområdet – specielt gymnasieområdet – og forberedelse af de offentlige overenskomstforhandlinger i begyndelsen af 2015.

De generelle overenskomstforhandlinger bærer præg af, at det er svært at opnå synlige resultater, når modparten er så ideologisk og den økonomiske vækst er så begrænset, som det er tilfældet. Det er lykkedes i forhandlingsudvalget at opnå enighed om en fælles forhandlingsaftale til OK15 med et meget afdæmpet ambitionsniveau, men der udestår en stor udfordring i de kommende år med at diskutere det offentlige aftalesystems funktion og berettigelse, således at det også vil være muligt at synliggøre værdien af kollektive forhandlinger og den danske model på det offentlige arbejdsmarked.

Som et af de centrale elementer i denne proces har Akademikerne i samarbejde med FTF og OAO samt de offentlige arbejdsgivere/regeringen iværksat et arbejde om en modernisering af styringssystemet og partssystemet under overskriften "Tillid og decentralisering".

Grundlaget for indsatsen er en fælles erkendelse af nødvendigheden af at få samarbejdet på de enkelte arbejdspladser til at fungere så godt som muligt med henblik på at fremme effektiviteten, kvaliteten i den offentlige sektors beslutninger og serviceydelser samt arbejdsmiljø for ansatte medarbejdere og ledere.

Redskaber til gennemførelse af tillidsreformen er konferencer, debatter, analyser, projekter og forsøg, men der er en fælles erkendelse af, at det kulturskifte, som der her er tale om, er en lang og sammensat proces, der vil skulle gennemføres over flere år.

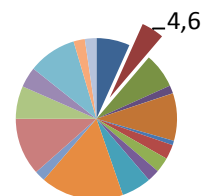
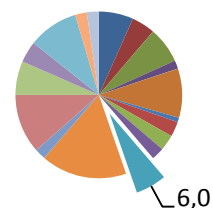
Uddannelsesområdet

I sammenhæng med samfundets satsning på uddannelse som et af de centrale svar på globaliseringen og vækstudfordringerne har de forskellige uddannelsessektorer været genstand for politiske reformer. I 2014 har en reform af folkeskoleområdet (og et dermed sammenhængende opgør om folkeskolens arbejdstidsregler) og universitetsuddannelserne været i fokus.

Orkestreret af indlæg fra Det Økonomiske Råd og Produktivitetskommissionen har universitetsuddannelsernes bidrag til den økonomiske vækst været i fokus. Uddannelserne har således specielt været analyseret ud fra uddannelsernes effektivitet, forstået som studietider og gennemsnitlig kandidatalder, og uddannelsernes relevans, forstået som uddannelsernes dimensionering og erhvervsretning.

Det nedsatte Kvalitetsudvalg har i 2014 bidraget med to redegørelser om henholdsvis dimensionering og kvalitet i den videregående uddannelsessektor. Selvom redegørelserne drejer sig om den samlede sektor for videregående uddannelser, har diskussionerne i meget vid udstrækning centreret sig om universitetsuddannelserne.

På uddannelsesområdet kan der for 2014 noteres en række resultater, som ikke alene kan tilskrives årets arbejde, men som bedst kan udtrykkes ved det berømte "lange, seje træk". Fx har Akademikerne igennem

flere år arbejdet på at få etableret en database, der skal skabe større gennemsigtighed om overgangen fra universitet til arbejdsmarked. En sådan database blev besluttet som en del af forsommerens Vækstpakke 2014. Det lykkedes at lande et fælles strukturforslag med DI som alternativ til Kvalitetsudvalgets 4+1-model. Det fælles udspil tager udgangspunkt i 3+2-strukturen, ligesom vi har fået DI til at tage ejerskab for forslaget om elastik i retskravet for bachelorer. Akademikerne fik gjort uddannelsesministeren opmærksom på en række utilsigtede konsekvenser ved den oprindelige dimensioneringsmodel og derved medvirket til, at uddannelsesministeren har justeret den dimensioneringsmodel, hun først spillede ud med.

Akademikerne har deltaget i den offentlige debat på området og bestyrelsen har taget en række drøftelser af både dimensionerings- og kvalitetsaspektet. Specielt i dimensioneringsproblematikken har det været vanskeligt at finde en fælles linje, men da netop universitetsuddannelserne er konstituerende for det akademiske fællesskab, er det vigtigt, at fællesskabet løbende drøfter mulighederne for at bidrage til den fortsatte samfundspolitiske og -økonomiske debat på området.

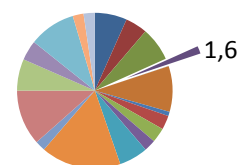
Forskningsområdet

Efter flere år hvor forskningen har stået centralt på den samfundspolitiske dagsorden, har der været relativt stille om området i 2014. Området er karakteriseret ved, styrings- og bevillingssystemet skal udformes på baggrund af en række modstridende hensyn.

Der skal således findes en balance mellem grundforskning og den anvendte forskning. En anden central balance er balancen mellem strategiske forskningsmidler og frie forskningsmidler, og begge disse balancer har afgørende betydning for balancen mellem basisbevillinger til universiteterne og centralt besluttede forskningsbevillinger. Bag ved disse balancer ligger hensynet om at sikre forskningsbaserede universitetsuddannelser og hensynet om at sikre universiteternes autonomi. Begge disse hensyn taler for, at en række af de konkrete prioriteringer bør finde sted tæt på forskningsmiljøerne.

Udover de bagved liggende balancer er selve organiseringen af det statslige forskningsrådssystem også et politisk emne. I 2014 er den besluttede samling af en række selvstændige forskningsrådsområder i Danmarks Innovationsfond blevet operationaliseret. Det er for tidligt at vurdere Innovationsfondens arbejde, men det må konstateres, at der i 2014 kun har været begrænset kritik af den nye organisatoriske tilrettelæggelse.

I forbindelse med etableringen af Innovationsfonden blev videnpilotordningen lukket og ændret til en InnoBooster under Innovationsfonden. Akademikerne kan med tilfredshed notere sig, at den kritik, vi har haft rejst af en bureaukratisering af videnpiloten samt af et for ambitiøst krav om innovationsniveauet i virksomhedernes projekter, er der blevet

lyttet til, således at InnoBooster fremstår mere tilgængelig for målgruppen af SMV'er.

Sluttelig drejer diskussionerne om prioriteringer på forskningsområdet sig også om prioriteringer mellem de videnskabelige hovedområder. Akademikerne har i 2014 forberedt en fælles platform for en styrkelse af den offentligt finansierede forskning til 1 ½ pct. af BNP i samarbejde med DI og Danske Universiteter. Det er forventningen, at de tre parter kan gå fælles med et udspil til politikere og offentlighed i første halvår af 2015.

Arbejdsvilkår på det private område

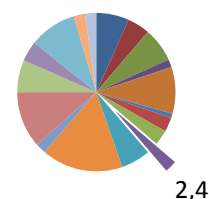
Ved etableringen af Privatsektorudvalget var det en af målsætningerne, at løn- og arbejdsvilkår for privatansatte skulle komme mere i fokus for Akademikernes arbejde. I 2014 har PSU gennemført en stor satsning ved at påtage sig ansvaret for udarbejdelse af en erhvervspolitisk strategi, men det må forventes, at der i 2015 i højere grad vil være tale om også at have løn- og ansættelsesvilkår i privatsektoren på dagsordenen.

Grundlaget for en offensiv om revision af funktionærloven vil stå centralt både i PSU's arbejde, men også på bestyrelsens dagsorden.

Et særligt område med relevans for akademikere i den private sektor har været arbejdet med at få begrænset anvendelsen af konkurrence- og kundeklausuler i ansættelsesgrundlaget for akademikere, mv.

Det er i 2014 lykkedes Akademikerne at få politisk forståelse for, at konkurrenceklausuler er bremsende for økonomisk vækst. Dette har bl.a. resulteret i, at Produktivitetskommissionen anbefaler en kraftig begrænsning i klausulernes anvendelse, og i at en reduktion også er med i regeringens vækstplan.

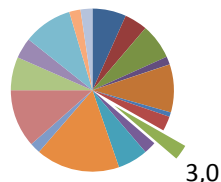
Det må forventes, at spørgsmålet om kunde- og konkurrenceklausuler også vil være på dagsordenen på den europæiske scene i 2015, og Akademikerne planlægger at fortsætte arbejdet på dette område i Bruxelles.

Det internationale område

Akademikerne i 2014 etablerer et fælles internationalt udvalg med LO og FTF, og man har med de samme partnere etableret et fælles kontor i Bruxelles.

Akademikerne har i 2014 optrappet aktiviteten på området i samarbejde med LO og FTF med bl.a. en fælles kronik op til EU-valget (hvor også DA var medunderskriver) og et fællesmøde med de nyvalgte EU-parlamentarikere i Bruxelles.

Der sigtes mod, at bestyrelsen i foråret 2015 på baggrund af en analyse fastlægger den fremtidige strategi for Akademikernes deltagelse i det internationale arbejde.

Akademikernes samarbejdspartnere

Som både hoved- og forhandlingsorganisation er Akademikerne en netværksorganisation, der har alliancer og samarbejdsprojekter med en række andre organisationer med henblik på at påvirke den førte politik.

Centrale samarbejdspartnere for Akademikerne vil altid være nationale politikere fra både regering og opposition samt embedsværket. Andre centrale partnere for Akademikerne er LO og FTF og i et vist omfang disses medlemsforbund samt Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Dansk Byggeri og Håndværksrådet.

Akademikerne har i 2014 haft projekter med Dansk Industri om at finde fælles fodslag om en offensiv for at opprioritere samfundets forsknings-satsning og et løbende samarbejde med at bringe universitetsuddannelsernes relevans højere op på den politiske dagsorden.

På det internationale område er samarbejdet med LO og FTF tæt, men også på alle andre politikområder sker der en koordination med de to øvrige lønmodtagerorganisationer. Der har således været et godt samarbejde vedr. de regionale arbejdsmarkedsråd og vækstfora. Samarbejdet på lønmodtagerside har dog også været påvirket af LO og FTF's intensive drøftelser om en evt. fusion.

På det universitetspolitiske område og indenfor forskningsområdet er der et tæt samarbejde med Danske Universiteter og de enkelte universiteter om både generelle uddannelsespolitiske emner og om konkrete sager.

For Akademikernes politiske arbejde er det afgørende, at samarbejdet mellem Akademikerne og de enkelte medlemsorganisationer er tæt og åbent. Udover koordinationen i bestyrelsen er der således på sekretariatsplan en løbende og tæt koordinering mellem Akademikernes sekretariats indsats og de enkelte medlemsorganisationer.

Akademikernes ressourcer

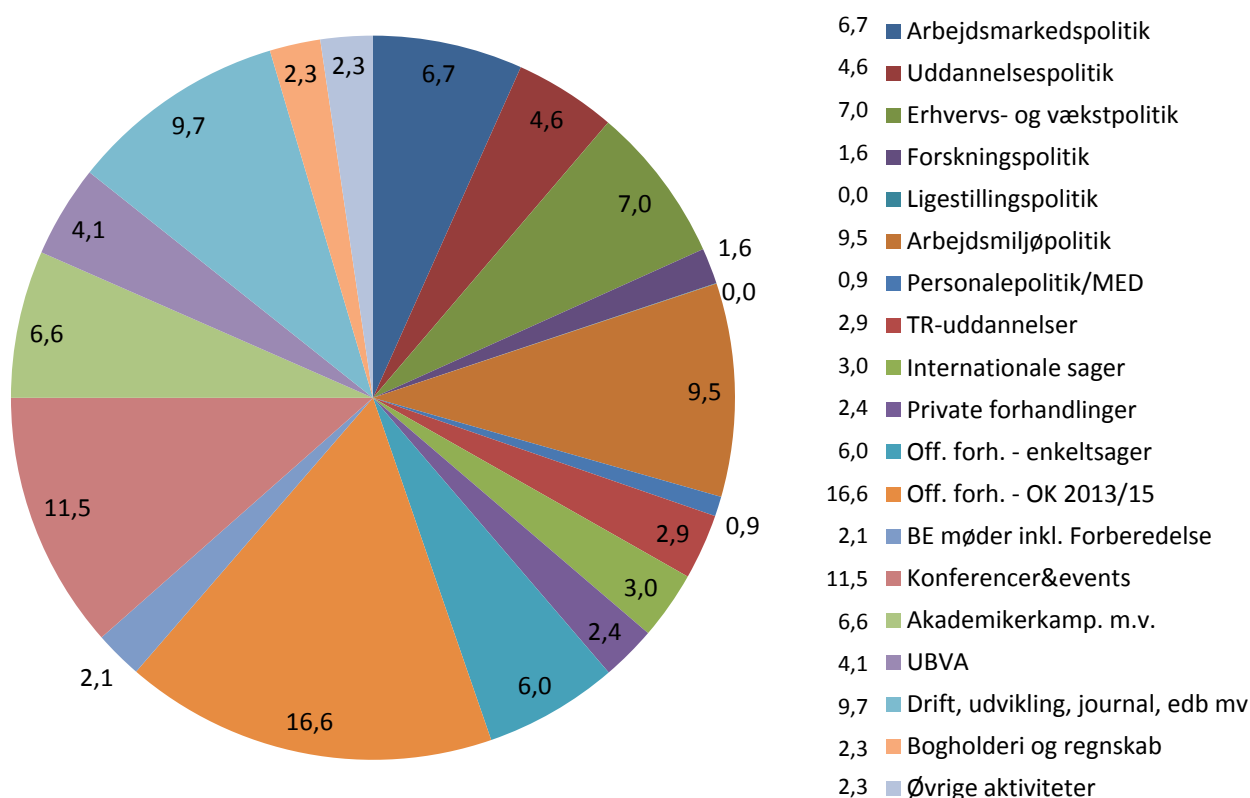
Akademikernes udgiftsbudget var i 2014 på knap 30 mio. kr. Antallet af ansatte i Akademikerne er 27 plus et mindre antal studenter og Akademikernes formand.

En del af Akademikernes aktiviteter har karakter af selvstændige projekter, der finansieres eksternt. Således kan nævnes UBVA, Akademikerkampagnen, introduktionsstillingskampagnen og TR-uddannelseskurser.

Akademikernes sekretariat har i en 14-dages periode i november gennemført en tidsregistrering af samtlige medarbejdere, fordelt på sagsområde og funktioner.

Fordelingen på sagsområder fremgår af nedenstående figur.

Områder i pct.andel

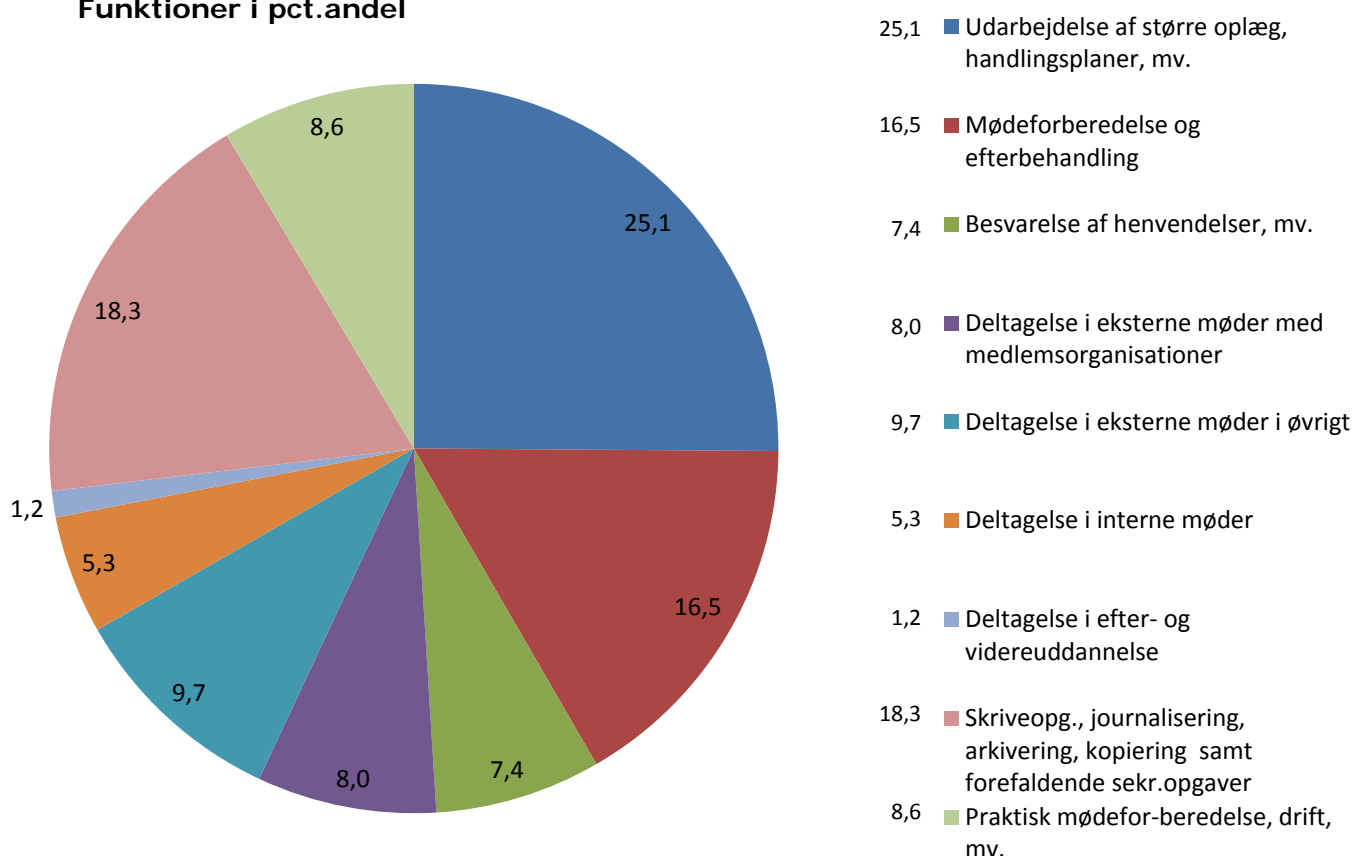
Det bør bemærkes, at opgørelsen altid vil afspejle de særlige områder, der er højt prioriterede i den aktuelle måleperiode, ligesom der er en række afgrænsningsproblemer mellem områderne.

Mht. hvilke projekter, der har været højt prioriterede i registreringsperioden, kan peges på Akademikernes beskæftigelseskonference, gennemførelse af analyser af akademikernes arbejdsmiljø og forberedelse af OK15.

Hvis disse højt prioriterede områder i måleperioden haves i baghovedet, er det vurderingen, at tidsregistreringen giver et godt billede af ressourceanvendelsen i Akademikernes sekretariat, fordelt på sagsområder.

Med hensyn til fordelingen på funktioner er denne gengivet i nedenstående figur.

Funktioner i pct.andel

Det ses, at sekretariatet bruger ca. 25 pct. på mødeaktivitet, ca. 25 pct. på udarbejdelse af større oplæg, ca. 25 pct. på administration og drift og ca. 25 pct. på mødeforberedelse og besvarelse af henvendelser. Det er vurderingen, at denne fordeling svarer til den generelle fordeling på årsplan.

Akademikernes daglige arbejde er præget af mange møder, konferencer, tilrettelæggelse af kurser og løbende koordination med samarbejdspartnere og bagland. Specielt på forhandlingsområdet har dele af aktiviteterne karakter af meget formaliseret mødedeltagelse med store krav til den løbende interessevaretagelse.

Prioriteringer i 2015

Prioriteringer af bestyrelsens og sekretariatets arbejde må løbende gøres til genstand for justering. På nuværende tidspunkt kan det dog forudses, at de fortsatte strategidrøftelser for Akademikerne vil stå centralt

placeret i bestyrelsens arbejde. Herudover vil også jobskabelse specielt i den private sektor gennem en offensiv erhvervs politik være central. Det må formodes, at iværksætter og i det hele taget mere utraditionelle ansættelses-/arbejdsvilkår for akademikerne vil få større og større betydning.

I 2015 vil det også være vigtigt fortsat at påvirke implementeringen af den nye beskæftigelsesreform, således at virksomhedsnær og erhvervs politisk tænkning er i centrum for en forhåbentlig mere individuel indsats. Som et instrument hertil vil den fortsatte bevilling til Akademiker kampagnen være vigtig.

Den nedsatte Dagpengekommission vil arbejde i løbet af den første halvdel af 2015, og det vil være af største betydning, at Akademikerne påvirker kommissionens arbejde og diskuterer kommissionens anbefalinger.

På det offentlige område står to emner i fokus. For det første gennemførelse af overenskomstforhandlingerne OK15, og dernæst arbejdet for at reformere den offentlige sektor med mere plads for faglighed gennem en tillidsreform.

På uddannelsesområdet vil det være vigtigt at få begrænset fremdriftsreformens mest uhensigtsmæssige konsekvenser, og at deltage i de fortsatte diskussioner om universitetsuddannelsernes fremtidige indretning og dimensionering.

På forskningsområdet må det forventes, at der kommer et fælles grundlag for en offensiv om større offentlige forskningsbevillinger i samarbejde med Dansk Industri og Danske Universiteter. Det forventes, at udspillet vil ligge parat til endelig politisk stillingtagen i foråret 2015, og den nærmere strategi i forlængelse heraf må fastlægges.

Det er vigtigt at prioritere løn- og ansættelsesvilkår for privatansatte, og specielt spørgsmålet om en revision af funktionærloven vil stå i centrum for arbejdet i PSU.

På det internationale område vil det være vigtigt at få fastlagt strategien og at etablere et løbende samarbejde både med de øvrige lønmodtagerorganisationer og med det fælles kontor i Bruxelles.

Endelig vil det være centralt, at der fortsat tages initiativer til at styrke fokus på de psykiske arbejdsmiljøforhold for organisationernes medlemmer. Der bør sigtes mod, at det bliver en fælles samfundspolitisk dagsorden at opprioritere indsatsen for et bedre psykisk arbejdsmiljø på de danske arbejdspladser.